

**Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015-2018
z dnia 3 kwietnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 517)**

(zm. Dz.U. z 2016 r. poz. 1153, Dz.U. z 2016 r. poz. 679)

Na podstawie art. 57e ust. 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2014 r. poz. 1539 oraz z 2015 r. poz. 266 i 470) zarządza się, co następuje:

§ 1 Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na obszarze województwa podlaskiego, w powiatach:

- 1) sejneńskim w gminach Giby i Sejny z miastem Sejny,
  - 2) augustowskim w gminach Lipsk i Płaska,
  - 3) ¹⁾ białostockim w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków, Michałowo i Zabłudów,
  - 4) sokólskim w gminach Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo
  - 5) ²⁾ hajnowskim w gminach Białowieża, Czyże, Hajnówka, Narew i Narewka
- wprowadza się „Program bioasekuracji mający na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015-2018, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2 Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**Załącznik Program bioasekuracji mający na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń na lata
2015-2018.**

1 Określenie choroby zakaźnej zwierząt

„Program bioasekuracji mający na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015-2018, zwany dalej „programem”, ma na celu zapobieganie szerzeniu się wirusa afrykańskiego pomoru świń ze zwierząt dzikich (dzik) na zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia oraz pomiędzy stadami świń utrzymywanych w gospodarstwach.

2 Określenie gatunku zwierząt objętego programem

Programem są objęte zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*sus scrofa*).

3 Określenie obszaru, na którym program będzie realizowany

Program obejmuje gospodarstwa, w których są utrzymywane świnie, położone na następujących obszarach Rzeczypospolitej Polskiej, w województwie podlaskim, w powiatach:

- 1) sejneńskim w gminach Giby i Sejny z miastem Sejny;
- 2) augustowskim w gminach Lipsk i Płaska;
- 3) ³⁾ białostockim w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków, Michałowo i Zabłudów;
- 4) sokólskim w gminach Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo;
- 5) ⁴⁾ hajnowskim w gminach Białowieża, Czyże, Hajnówka, Narew i Narewka.

4 ⁵⁾ Analiza poziomu bioasekuracji na obszarze objętym programem w zakresie środków bioasekuracji mających na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń

Wymagania dotyczące bioasekuracji są określone w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2014 r. poz. 1539, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą";
  - 2) ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. z 2015 r. poz. 1172, z późn. zm.);
  - 3) rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek (Dz.U. Nr 168, poz. 1643);
  - 4) rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz.U. z 2015 r. poz. 392, z późn. zm.);
  - 5) rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz.U. poz. 711);
  - 6) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz.Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.).
- Podmioty, które utrzymują zwierzęta gospodarskie, w tym świnie, z zamiarem umieszczenia na rynku takich zwierząt lub produktów pozyskanych z tych zwierząt lub od tych zwierząt, prowadzą działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. n ustawy, i są obowiązane do spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla tego rodzaju działalności oraz wymagań określonych w aktach prawnych, o których mowa w akapicie pierwszym w pkt 2 i 4-6.

Podmioty, które utrzymują zwierzęta gospodarskie, w tym świnie, bez zamiaru umieszczenia takich zwierząt na rynku lub produktów pozyskanych z tych zwierząt, lub od tych zwierząt:

- 1) nie prowadzą działalności nadzorowanej zgodnie z przepisami ustawy;
- 2) nie są obowiązane do spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla tego rodzaju działalności;
- 3) są obowiązane do spełniania wymagań określonych w aktach prawnych, o których mowa w akapicie pierwszym w pkt 2 i 4-6. Na obszarze województwa podlaskiego w powiatach:
  - 1) sejneńskim w gminach Giby i Sejny z miastem Sejny,
  - 2) augustowskim w gminach Lipsk i Płaska,

- 3) białostockim w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków i Michałowo,
- 4) sokólskim w gminach Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo - zgodnie z danymi Inspekcji Weterynaryjnej na dzień 3 kwietnia 2014 r. znajdowało się 2130 gospodarstw, w których były utrzymywane świnie, przy czym w około 40% tych gospodarstw, liczących od 1 do 6 sztuk świń, świnie były utrzymywane przede wszystkim na użytek własny; wskaźnik ten został ustalony na podstawie analizy wyników kontroli przeprowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną w części gospodarstw, w których były utrzymywane świnie, znajdujących się na tych obszarach.

W okresie od czerwca do sierpnia 2014 r. Inspekcja Weterynaryjna przeprowadziła kontrole w 527 z 2130 gospodarstw, w których były utrzymywane świnie. Na podstawie wyników kontroli gospodarstwa te zostały zakwalifikowane jako:

- 1) grupa I - gospodarstwa, które nie spełniały wymagań dotyczących bioasekuracji określonych w aktach prawnych, o których mowa w akapicie pierwszym;
- 2) grupa II - gospodarstwa, które spełniały wymagania dotyczące bioasekuracji określone w aktach prawnych, o których mowa w akapicie pierwszym, z wyłączeniem wymagań, których spełnienie stanowi jeden z warunków umożliwiających wywóz świń poza obszar objęty ograniczeniami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń;
- 3) grupa III - gospodarstwa, które spełniały wymagania dotyczące bioasekuracji określone w aktach prawnych, o których mowa w akapicie pierwszym. Liczba gospodarstw należących do grupy I wynosiła 185 gospodarstw (około 35%), do grupy II - 294 gospodarstwa (około 56%) i do grupy III - 48 gospodarstw (około 9%). Dane te wskazują, że około 90% skontrolowanych gospodarstw nie spełniało wszystkich wymagań dotyczących bioasekuracji określonych w aktach prawnych, o których mowa w akapicie pierwszym.

Na obszarze województwa podlaskiego w powiatach białostockim w gminie Zabłudów oraz hajnowskim w gminach Białowieża, Czyże, Hajnówka, Narew i Narewka, tj. na obszarach objętych programem w 2016 r., według stanu na koniec 2015 r., znajdowało się 181 gospodarstw, w których było utrzymywanych ok. 7000 świń.

Według stanu na koniec 2015 r., na obszarach wskazanych w ust. 3 znajdowało się 1146 gospodarstw, w których było utrzymywanych 28 966 świń.

Na obszarze wskazanym w ust. 3, z wyłączeniem obszaru obejmującego gminy Giby i Sejny z miastem Sejny w powiecie sejneńskim oraz gminę Płaska w powiecie augustowskim, według stanu na koniec 2015 r., znajdowało się ok. 889 gospodarstw, w których było utrzymywanych ok. 17 728 świń.

5 Cel realizacji programu

Realizacja programu ma na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń u świń utrzymywanych w gospodarstwach położonych na obszarze wskazanym w ust. 3. Cel ten zostanie osiągnięty przez zwiększenie poziomu bioasekuracji w tych gospodarstwach, przez spełnienie w tych gospodarstwach wymagań wymienionych w ust. 6, a w sytuacji gdy nie będzie to możliwe, przez wydanie przez powiatowego lekarza weterynarii decyzji nakazującej zabicie lub poddanie ubojowi świń oraz zakazującej ich wprowadzania do gospodarstw i utrzymywania w gospodarstwach przez okres trwania programu. Uwzględniając przedstawioną w ust. 4 analizę poziomu bioasekuracji, wprowadzenie programu na obszarze wskazanym w ust. 3 jest niezbędne w celu poprawy stopnia bioasekuracji w gospodarstwach, w których są utrzymywane świnie. Realizacja działań opisanych w programie pozwoli na doprowadzenie do stanu, w którym na obszarze objętym niniejszym programem świnie będą utrzymywane wyłącznie w gospodarstwach o najwyższym poziomie bioasekuracji - w celu zminimalizowania ryzyka introdukcji wirusa afrykańskiego pomoru świń do gospodarstwa.

6 Określenie wymagań dotyczących bioasekuracji, które muszą spełnić gospodarstwa, w których są utrzymywane świnie

Na obszarze wskazanym w ust. 3 wprowadza się następujące wymagania dotyczące bioasekuracji, które muszą spełniać gospodarstwa, w których są utrzymywane świnie:

- 1) zabezpieczenie gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie w systemie otwartym, podwójnym ogrodzeniem, o co najmniej 1,5 m wysokości, na podmurówce lub z wkopanym krawężnikiem;
- 2) wdrożenie programu monitorowania i zwalczania gryzoni;
- 3) przeprowadzanie okresowych zabiegów dezynsekcji (od kwietnia do listopada każdego roku);
- 4) prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń, które wjeżdżają na teren gospodarstwa, oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie;
- 5) zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych;
- 6) utrzymywanie świń w gospodarstwach w zamkniętych pomieszczeniach, z wyjątkiem świń utrzymywanych w systemie otwartym;
- 7) zapewnienie, aby:
  - a) osoby mające kontakt ze świniami w gospodarstwie nie utrzymywały własnych świń poza tym gospodarstwem oraz nie zajmowały się dodatkowo obsługą świń w innych gospodarstwach,
  - b) do budynków, w których są utrzymywane świnie, nie wchodziły osoby postronne,
  - c) osoby przebywające w budynkach inwentarskich używały odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego.

6) Dodatkowo, na obszarze województwa podlaskiego, w powiatach augustowskim w gminie Lipsk, białostockim w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków, Michałowo i Zabłudów, sokólskim w gminach Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo oraz hajnowskim w gminach Białowieża, Czyże, Hajnówka, Narew i Narewka wprowadza się obowiązek posiadania w gospodarstwie, w którym są utrzymywane świnie, pisemnego planu bioasekuracji obejmującego:

- 1) dokumentację przestrzegania wymagań określonych w akapicie pierwszym w pkt 2-4;
- 2) rejestr produktów biobójczych używanych w gospodarstwie;

- 3) program czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i sprzętu mającego kontakt ze świniami;
- 4) zasady używania oraz czyszczenia i dezynfekcji odzieży ochronnej i obuwia, o których mowa w akapicie pierwszym w pkt 7 lit. c.

7 Określenie kwoty przeznaczonej na wypłatę odszkodowań

Kwota przeznaczona na wypłatę odszkodowań, o których mowa w art. 57f ustawy, wynosi w:

- 1) 2015 r. - 11 030 614 zł;
- 2) 2016 r. - 8 652 116 zł;
- 3) 2017 r. i 2018 r. - 0 zł.

8 Określenie szczegółowego sposobu i trybu realizacji programu

Program jest realizowany przez obowiązek spełniania przez posiadaczy świń wymagań wymienionych w ust. 6.

Wymagania wymienione w ust. 6 muszą zostać spełnione w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie programu.

W terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie programu posiadacz świń może złożyć oświadczenie, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy.

Powiatowy lekarz weterynarii w celu weryfikacji spełniania wymagań wymienionych w ust. 6, jak również ustalenia liczby świń znajdujących się w gospodarstwie, przeprowadza kontrolę gospodarstwa, w którym te zwierzęta są utrzymywane.

Po przeprowadzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii kontroli w przypadku:

- 1) złożenia przez posiadacza świń oświadczenia, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy, w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie programu albo

- 2) niezłożenia przez posiadacza świń oświadczenia, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy, i gdy gospodarstwo, w którym przebywają te zwierzęta, pomimo upływu 1 miesiąca od dnia wejścia w życie programu, nie spełnia wymagań wymienionych w ust. 6

- powiatowy lekarz weterynarii, na obszarze wskazanym w ust. 3, wydaje decyzję nakazującą zabicie świń utrzymywanych w gospodarstwie lub poddanie ich ubojowi oraz zakazującą wprowadzania do gospodarstwa i utrzymywania w nim zwierząt z gatunków wrażliwych przez okres obowiązywania programu.

W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie programu posiadacz zwierząt może złożyć wniosek, o którym mowa w art. 57g ust. 7 ustawy.

7)

Na obszarze województwa podlaskiego, w powiatach białostockim w gminie Zabłudów oraz hajnowskim w gminach Białowieża, Czyże, Hajnówka, Narew i Narewka:

- 1) w terminie do dnia 10 sierpnia 2016 r.:

- a) gospodarstwo, w którym przebywają świnie, powinno spełniać wymagania dotyczące bioasekuracji wymienione w ust. 6,

- b) posiadacz świń może złożyć oświadczenie, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy;

- 2) po przeprowadzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii kontroli, w przypadku:

- a) złożenia przez posiadacza świń oświadczenia, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy, w terminie do dnia 10 sierpnia 2016 r., albo

- b) niezłożenia przez posiadacza świń oświadczenia, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy, i gdy gospodarstwo, w którym przebywają świnie, po dniu 10 sierpnia 2016 r. nie spełnia wymagań wymienionych w ust. 6

- powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję nakazującą zabicie świń utrzymywanych w gospodarstwie lub poddanie tych świń ubojowi oraz zakazującą wprowadzania do gospodarstwa i utrzymywania w nim zwierząt z gatunków wrażliwych przez okres obowiązywania programu;

- 3) w terminie do dnia 15 września 2016 r. posiadacz świń może złożyć wniosek, o którym mowa w art. 57g ust. 7 ustawy.

Na obszarze województwa podlaskiego, w powiatach augustowskim w gminie Lipsk, białostockim w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków, Michałowo, sokólskim w gminach Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo:

- 1) w terminie do dnia 10 sierpnia 2016 r.:

- a) gospodarstwo, w którym przebywają świnie, powinno spełniać wymagania dotyczące bioasekuracji wymienione w ust. 6 w akapicie drugim,

- b) posiadacz świń może złożyć oświadczenie, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy;

- 2) po przeprowadzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii kontroli, w przypadku:

- a) złożenia przez posiadacza świń oświadczenia, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy, w terminie do dnia 10 sierpnia 2016 r., albo

- b) niezłożenia przez posiadacza świń oświadczenia, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy, i gdy gospodarstwo, w którym przebywają świnie, nie spełnia wymagań wymienionych w ust. 6 w akapicie pierwszym, a także gdy gospodarstwo po dniu 10 sierpnia 2016 r. nie spełnia również wymagań dotyczących bioasekuracji wymienionych w ust. 6 w akapicie drugim

- powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję nakazującą zabicie świń utrzymywanych w gospodarstwie lub poddanie tych świń ubojowi oraz zakazującą wprowadzania do gospodarstwa i utrzymywania w nim zwierząt z gatunków wrażliwych przez okres obowiązywania programu;

- 3) w terminie do dnia 15 września 2016 r. posiadacz świń może złożyć wniosek, o którym mowa w art. 57g ust. 7 ustawy.

- 1) § 1 pkt 3 w brzmieniu rozporządzenia z dnia 11.05.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 679), które wchodzi w życie 26.05.2016 r.
- 2) § 1 pkt 5 dodany rozporządzeniem z dnia 11.05.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 679), które wchodzi w życie 26.05.2016 r.
- 3) Załącznik ust. 3 pkt 3 w brzmieniu rozporządzenia z dnia 11.05.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 679), które wchodzi w życie 26.05.2016 r.
- 4) Załącznik ust. 3 pkt 5 dodany rozporządzeniem z dnia 11.05.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 679), które wchodzi w życie 26.05.2016 r.
- 5) Załącznik ust. 4 w brzmieniu rozporządzenia z dnia 11.05.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 679), które wchodzi w życie 26.05.2016 r.
- 6) Załącznik 6 akapit 2 dodany rozporządzeniem z dnia 11.05.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 679), które wchodzi w życie 26.05.2016 r.
- 7) Załącznik ust. 8 akapity 7 i 8 dodane rozporządzeniem z dnia 11.05.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 679), które wchodzi w życie 26.05.2016 r.; akapity 7 i 8 zmienione rozporządzeniem z dnia 29.07.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1153), które wchodzi w życie 2.08.2016 r.